

CATALANITZEM EL DIBUIX

Professors i alumnes de 2.ª ensenyança, caiem massa sovint en errors lingüístics quan parlem de dibuix. Cal desterrar neologismes incorrectes com ara «rotring» i barbarismes com és el cas d'escuadra o rotulació. També hem de bandejar distorsions autòctones: llapits, llàmina, deliniar, en canvi línia és correcte. Hem de tenir compte amb les lletres majúscules: s'han d'accentuar.

VOCABULARI ELEMENTAL DE DIBUIX

(Català)	(Castellà)	VERBS (Derivats i exemples)
— AMIDAR	(Medir)	Amidem amb el regle. Aquest segment amida 40 mil·límetres.
— DELINEAR	(Delinear)	Delineació. Delineant. Delinear la vista, contorn.
— DIBUIXAR	(Dibujar)	Dibuix. Dibuixant. Dibuixar un plànol, paisatge, etc.
— ESBORRAR	(Medir)	Esborrem la línia. Aquesta goma no esborra bé.
— MESURAR	(Borrar)	Mesura quants centímetres té la línia.
— RETOLAR	(Rotular)	Retolació. Retoleu bé el títol.
EINES I MATERIALS		
— CARTABÒ	(Cartabón)	El cartabò té dos angles de 45°.
— CINTA ADHESIVA	(Cinta adhesiva)	Millor dir cinta que no pas «celo».
— ESCAIRE	(Escuadra)	El joc d'escaires. Escairar un quadrat.
— ESTILOGRAF	(Estilógrafo)	L'estilògraf és com una estilògràfica de punta cilíndrica. Agafes l'estilògraf malament.
— LAMINA	(Lámina)	Ep!: Molts catalans diuen llàmina (!).
— LLAPIS	(Lápiz)	
— MAQUINETA	(Maquinilla de afilar)	Amb la maquineta afilem el llapis.
— NAVALLETA	(Cuchilla, hoja de afeitar)	Amb la navalleta raspem taques.
— REGLE	(Regla)	Amb el regle milimetrat mesurem petites longituds.
— TAULER	(Tablero)	Dibuixo sobre el tauler de dibuix.
GEOMETRIA		
— ALÇAT	(Alzado)	Sinònim de vista frontal, vertical o principal.
— AMPLADA	(Anchura, ancho)	Ample, a. Amidem l'amplada de l'edifici.
— ANGLE	(Angulo)	Cada escaire té un angle de 90°.
— ARESTA	(Arista)	L'aresta oculta de la peça es dibuixa amb línia de traces.
— CENTRE	(Centro)	El centre de la circumferència.
— CERCLE	(Círculo)	La superfície del cercle.
— COSTAT	(Lado)	El costat d'un angle, d'un polígon, d'una vista.
— EIX	(Eje)	En cada circumferència hi dibuixarem dos eixos.
— ESPAI	(Espacio)	Cal més espai entre les dues ratlles. Espai tridimensional.
— LÍNIA	(Línea)	Línia recta, corba, ovalada, etc.
— LLARGADA	(Longitud)	Llarg. Sinònim de longitud. Acoto la llargada de la peça.
— LLARGARIA	(Largor, Longitud)	Sinònim de longitud. El segment fa 15 mm. de llargària.
— PLA	(Plano)	Per tres punts hi passa un sol pla. El pla d'una peça.
— PLANOL	(Plano)	El plànol d'una màquina, d'una peça, d'una instal·lació.
— POLÍGON	(Polígono)	Un polígon és una figura formada per varis segments.
— RATLLA	(Raya)	Fes la ratlla més vertical. Aquest ratllat és poc espès.
— RODONA	(Círculo)	El centre d'aquesta rodona està mal col·locat.
— TANGÈNCIA	(Tangencia)	El punt d'unió o d'enllaç és un punt de tangència.
— VÈRTEX	(Vértice)	Un triangle té tres vèrtexs.
— XIFRA	(Cifra)	La xifra de cota.

Salvador Estany i Bassa
Professor de Dibuix